

ספירת העומר ול"ג בעומר - איגרת מידע לעובדים בארגוני רווחה ושירותים חברתיים

ספירת העומר תחל במוצאי החג הראשון של פסח, יום חמישי 9.4.20, ותסתיים ביום שלפני חג השבועות (28.5.20). ל"ג בעומר, שהוא היום ה-33 לספירת העומר, יצוין עם ביום שלישי, 12.5.20 לאחר צאת הכוכבים.

רקע כללי

ספירת העומר הם ארבעים ותשעה הימים שסופרים ממוצאי החג הראשון של פסח ועד לשבועות. מקור המצווה הוא מספר ויקרא, כ"ג, פסוקים ט"ו-ט"ז: "וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמִּחֶרֶת הַשָּׁבֹת, מִיּוֹם הַבֵּיאֲכֶם אֶת עֹמֶר הַתְּנוּפֶה - שִׁבְעַת שָׁבֹתוֹת תְּמַיִמַת תִּהְיֶינָה. עַד מִמִּחֶרֶת הַשָּׁבֹת הַשְּׁבִיעִית תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם, וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַה' בַּתְּקוּפֹת הַתְּנָאִים הַמְּאוּחָרֵת שֶׁלֹּאֲחֵר חוֹרֵבֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשֵּׁנִי, קִיבְלָה סְפִירַת הָעוֹמֵר צְבִיּוֹן שֶׁל אֲבָל. כִּיּוֹם נוֹהֲגִים בְּרֹב יְמֵי הַסְּפִירָה לֹא לְהִסְתַּפֵּר וּלְהִתְגַּלַּח, לֹא לְקִיִּים חַתּוּנוֹת, לֹא לְשִׁמוֹעַ מוֹזִיקָה וְלֹא לְרַקּוֹד. קִיִּימִים הַבְּדִלִים בֵּין הָעֵדוּת הַשּׁוֹנוֹת בְּמִנְהַגֵי הָאֲבָלוֹת וּבְאֵלּוֹ מִיְמֵי הַסְּפִירָה יֵשׁ לְנַהֵג אֲבָלוֹת.

ל"ג בעומר הוא מנהג שהתפתח ואין מקורו בתורה או בדברי חכמים. ביום זה, על פי המסורות השונות, מציינים את סיום המגפה שממנה נפטרו רבים מתלמידיו של רבי עקיבא, את ניצחונו של בר כוכבא על הרומאים שבושר בעזרת הדלקת משאיות ואת יום פטירתו של רבי שמעון בר יוחאי, המצוין בהילולת בר יוחאי, בקברו שבמירון. מנהג בולט בערב ל"ג בעומר הוא הדלקת מדורות, וטקסי ה'חלאקה' – תספורת ראשונה לילדים שהגיעו לגיל 3. לא מתקיימים לימודים במוסדות הלימוד היהודיים הממלכתיים, אך מרבית מקומות העבודה פועלים כסדרם.

מידע שימושי לצוות ועצות להתנהלות בתקופה זו:

- **סדר היום:** בכל לילה נאמרת ברכה, שלאחריה מונים את מספר ימי העומר.
- **תרופות וטיפולים:** אין מניעה לקבל טיפולים או אחרים בימי ספירת העומר ובל"ג בעומר. טיפול רגשי במוזיקה וכדומה מצריך שאלת רב פרטנית.
- **פעילות מקצועית:** אין מניעה לקיים השתלמויות או ישיבות צוותיות. מומלץ לקיימן ברגישות וללא הפעלות הכוללות פעילויות שמחה בליווי מוזיקלי וכדומה. מומלץ להתייעץ עם אנשי צוות מה אופי ההשתלמויות שבהן הם יוכלו להשתתף.
- **בטיחות:** מדי שנה, בתקופה שלפני ל"ג בעומר מפונים ילדים רבים הנפצעים במהלך איסוף קרשים וחומרי בעירה והעמדת המדורה. כמו כן, בל"ג בעומר פוקדים רבים את חדרי המיון בבתי חולים עקב היפגעות בתאונות ומכוניות אש. מומלץ ליידע את לקוחות הארגון כיצד להתנהל בצורה נכונה לקראת החג (ראו קישור להנחיות בסוף איגרת זו).
- **חפיפה עם חגים אחרים:** השנה יחול ל"ג בעומר במהלך חודש הרמדאן, יכול להיות שעובדים יבקשו להעדר ביום זה (אולי אף באופן חלקי) וכדאי להיערך לכך מראש.

המרכז הבין-תרבותי לירושלים מודה לרב צבי פורת על הערותיו ההלכתיות הנזכרות באיגרת זו. תודה לאלו שייעצו בהכנת האיגרת ולצוות מהמרכז הבין-תרבותי: ד"ר חגי אגמון-שניר, ד"ר מיכל שוסטר ואורנה שני. להתאמת האיגרת לשירותים חברתיים סייעו: עו"ס נועה שלו ועו"ס ניתאי לוי מהאגף לשילוב חברתי לוד.

בכל מקרה, אין לראות בדף זה משום ייעוץ הלכתי או רפואי.

אגרות מידע נוספות לגבי חגים ומועדים בארגוני בריאות ניתן למצוא [בדף הפרסומים של המרכז הבין-תרבותי לירושלים](http://jicc.org.il/heb)

לקריאה נוספת:

הנחיות בטיחות לל"ג בעומר – ארגון "בטרם": <http://tinyurl.com/safelgbaomer>